

„DIN PIATRĂ ȘI OȚEL - O CĂLĂTORIE ÎN LUMEA URBEX”

Autor: Iuliana-Diana Petrescu | 25 decembrie 2023

Un pas peste sfărâmături de cărămidă, o cizmă în nămol, o rază de lumină dimineată prin particulele de praf.

Camera e albă, proaspătă, respiră încet ca un plămân de fier, inspirând și expirând, aruncându-i afară pe vizitatori. Cum pășești, ambianța e perfect civilizată, o galerie modestă și decentă de artă modernă plină de fețe străine. Totuși, cum pășești înăuntru și luminile neoanelor devin mai șterse, ești extras dintre pereții curați, proaspeți, înalți și atras într-un mediu tulbure, de data asta pe deplin și inextricabil necivilizat. O lume a descompunerii, a fabricilor, caselor, halelor schimonosite și răpuse de timp, lăsându-se pradă elementelor.

Explorarea urbană a devenit de multă vreme o sursă de fascinație și o rezervă de inspirație pentru aventurile artistice. La prima mână, explorarea urbană oferă un izvor de basme, uneori la fel de aproape ca un beci decrepit. Goblinii, zânele, speranțele și coșmarurile noastre ar putea fi chiar după coșul de fabrică părăsit de la colț. Lucrurile stînd astfel, ne putem întreba: ce poate fi atunci nou la încă o expoziție de fotografie de explorare urbană? În căutarea minunilor, adesea uităm chipurile umane întipărite pe podelele fabricilor, mințile care au cârmuit conglomerate cu mai multe brațe la vâsle decât ar fi putut avea vreodată galerele portugheze, nenumărate mâini, zîmbete și plămâni îmbrăcînd spațiile orașelor noastre – exact despre asta povestește „Din piatră și oțel – O călătorie în lumea Urbex”.

Expoziția adună laolaltă o colecție de fotografii ce aparțin Alteței Sale Regale Principesa Sofia a României, al cărui nou proiect se distinge destul de puternic de cele precedente, în general compuse din peisagistică sau fotografie de călătorie. Dacă ar fi să o

asemănăm cu ceva, seamănă cel mai bine cu colecția precedentă, un fotojurnal a vieții de zi cu zi în mănăstirile românești, documentat prin experiență personală.

Urbex este în mod vizibil mult mai abstract: nu expune nicio figură, doar urme trasate de om în vestigiile trecutului, dovezi ale vieților individuale și comune lăsate în urmă. La fel cum clădirile și siturile erau odată vii, iar acum sînt cuprinse fotografic înghețate în timp, viața omenească lipsește și ea, avînd doar trecutul martor, întipărit în pereții clădirilor. Cu un fir vital lipsă, altul își declară patronajul. Clădirile, deși schițate imobile, sînt revendicate de capriciile naturale și trec printr-o metamorfoză constantă a descompunerii. Fiind abandonate, e ca și cum forța de viață se transferă, făcîndu-le de-a dreptul corpuri vii și deci foarte dificil de surprins în felul în care au fost schițate aici.

În mod paradoxal, expoziția vorbește prin absență. Face palpabil unul dintre principiile fundamentale ale fotografiei: întunericul, deci lipsa luminii, scoate în evidență vizibilul. Similar, peisajele urbane, lipsite de prezența umană, dar subtil atinse de ea, capturează privirea spectatorului, care cercetează uluit și neîncrezător. Într-adevăr, orice personaj uman prezent ar deveni instant punct focal al imaginii; evitînd acest pas, sîntem forțați să ignorăm subiectul și să studiem obiectul acțiunii sale și procesul său de devenire.

Procesul senzorial în interiorul galeriei e completat de obiecte colectate de pe înseși siturile fotografiate: blocuri de lemn prăfuit, ceea ce ar putea fi reziduu toxic (închis cu grijă în cutii ermetice), vederi din alte vremuri și un singur pantof de piele scofilit. La dreapta intrării, mirosul de hârtie și textile mucedă sînt madlena proustiană a degustătorului de artă.

Pentru o colecție ce cuprinde asemenea dimensiuni, atât fizice, cât și metaforice, singurele aspecte regretabile țin tot de mărimi - expoziția ar fi beneficiat de un spațiu mai larg, dar și, în mod sigur, de un timp mai lung de expunere. Putem spera doar că, pe măsură ce Orașul se întinde, se va da elegant la o parte pentru a face mai mult loc unor astfel de imagini.

neo.art
CONNECT
ANUALA DE
FASHION SHOW
Tailored
Metamorphosis

ARTISTE
CRISTINA BALAN
ANDREI BUCUR
DINA ALBERT
MIRCEA MARIN
ROZINA RUS
ANDREI LĂBĂŢĂ
ANDREI SĂRBU

OUT
INSIDE
GALATEA

ALTEA ANDEL MARIE
CĂPĂLĂŢĂ FLOREA
TOM GĂLĂŢĂ
CORINA ZYBROV
MAREK ZYBRO